

Noves aportacions al Catàleg dels croats de Barcelona (XVI)

JOAN NOGUERA I MARTORELL

Seguim la línia de donar a conèixer les novetats que van sorgint de variants i tipus de croats, per bé que alguns d'ells ja són coneguts, però no estan catalogats. Presentem una sèrie de croats i divisors que per a l'aficionat a aquest tipus de moneda són un nou al·licient pel fet de poder incorporar més novetats. Ara s'han complert 40 anys de la publicació de l'exhaustiu catàleg dels croats, del mestre A. Badia i de totes les aportacions que s'han anat fent darrerament per part de diversos col·laboradors.

Núm. 35A. Croat de Jaume II

a/ + IACOBVS DEI GRACIA REX

r/ - CIVI-TAS-BACI-NONA- Revers tipus A

Pes: 3,12 g   Ø: 24 mm   R2

Aquest croat de Jaume II és el de revers tipus A, mentre que el descrit en el catàleg és de revers tipus B. A més, té la variant de llegenda del revers que, en comptes de BACK, porta BACI, una I en comptes d'una K.

Núm. 48B. Croat de Jaume II

a/ + IACOBUS DEI GRACIA REX

r/ -CIVI-TAS:B-ARCK-NONA- Revers tipus B

Pes: 3,04 g   Ø: 25 mm   R2

Croat de Jaume II que, a diferència dels ja publicats, en aquest el nombre d'anelletes que adornen el vestit i les mànigues són quatre i dues, respectivament.

Núm. 182A. Croat d'Alfons III

a/ + ALFONSVS DEI GRACIA REX

r/ -CIVI-TASB-ARCI-NONA- Revers tipus A

Pes: 2,67 g   Ø: 24 mm   R2

Croat d'Alfons III que, igual que el núm. 35A, presenta un error a la llegenda del revers pel fet de portar BARCI en comptes de BARCK.

Núm. 523A. Terç de croat d'Alfons IV

a/ Sense llegenda

r/ -BAR-CA-NO-NA- Revers tipus A

Pes: 1,10 g   Ø: 16 mm   R1

En aquest terç de croat es pot apreciar que la llegenda està formada per CA (la A, gòtica) en comptes de KA; també cal diferenciar-ho del CK, que moltes vegades es confon per CA. La A i la K gòtica tenen molta similitud i sovint no es tenen en compte.

El catàleg de Badia no en publica cap amb aquesta llegenda.

Núm. 956A. Croat de Felip I (II)

a/ . PH - - - - - . D . G . R . HISPANIARV

r/ -BARCI-NO . CI - VITAS - _ . _ . 9 . 8 Revers tipus B

Pes: 2,59 g   Ø: 20 mm   R1

Croat de Felip I (II) que, malgrat que està retallat, com la gran majoria dels croats d'aquesta època, es pot apreciar la data de 1598 i la llegenda acabada en HISPANIARV, com el catalogat amb el núm 956. Però aquest és de revers tipus B amb anell al segon i al tercer quadrants.

Núm. 961B. Mig croat de Felip I (II)

a/ .PHILIPPVS.D.G.R.HISPANIA

r/ -BARC- _ _ _ _ -IVITAS- . 1 . 5 . 9 . 5 . Revers tipus A

Pes: 1,12 g   Ø: 16 mm   R1

Mig croat de Felip I amb llegenda acabada amb HISPANIA i el núm. 9 de la data ajegut.

Núm. 969A. Mig croat de Felip I (II)

a/ PHILPPPVS . D . G . R . HISPANI .

r/ -BARCI-NO . CI - VITAS - . 1 . 5 . 9 . 6 . Revers tipus A

Pes: 1,58 g   Ø: 18 mm   R1

Aquest mig croat presenta algunes diferències envers el catalogat amb el núm. 969. A l'anvers la paraula PHILIPPVS està formada per tres *p*, ja que la segona i és una *P*. El núm. 9 de la data està ajegut i porta un punt al final de la data.

Núm. 972B. Croat de Felip II (III)

a/ - - - - - D . G . R . HISPANIAR

35 A

48 B

182 A

523 A

956 A

961 B

969 A

972 B

975 A

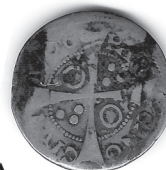
979 A

1075 A

1166 A

r/ - BARCI - _ OCI - VITAS - _ 5 . 9 . 9 . Revers tipus B
 Pes: 3,38 g Ø: 21 mm R1

Croat de Felip II (III) que, tot i que està repicat, es pot veure que és del tipus de revers B que fins ara no havia estat catalogat.

Núm. 975A. Croat de Felip II (III)

a/ PH - - - - - . G . R . HISPANIA .

r/ - BARCI - _ _ _ _ - _ _ _ S - . 1 . 6 . 0 . 9 . Revers tipus B
 Pes: 2,95 g Ø: 20 mm R1

Es diferencia del catalogat per Badia per l'acabament de la llegenda en HISPANIA i pel punt al final de la data.

Núm. 979A. Croat de Felip II (III)

a/ PHILIPP . D . G . HISPANIARVM . R .

r/ - BARC - INOCI - VITAS - 1620 Revers tipus A
 Pes: 3,06 g Ø: 24 mm R1

Croat de Felip II del 1620 que, per sort, no ha estat retallat. Té la particularitat d'acabar la llegenda de l'anvers amb un punt després de la R.

Núm. 1075A. Croat contramarcad de Felip III (IV)

a/ . PHILIPP9 D . G . HISPANIA . R

r/ - BAR - CINO - CIVI - 1636 Revers tipus A
 Pes: 3,22 g Ø: 21 mm R1

Croat de Felip III (IV) que presenta una contramarca amb una T, distintiu de Tortosa, i que du data del 1636, inèdita en els ja publicats.

Núm. 1166A. Croat a nom de Felip IV (V)

a/ PHILI _ _ _ G . HISP . REX .

r/ - BAR - CINO - CIVI - 1706 Revers tipus A
 Pes: 2,30 g Ø: 22 mm R3

D'aquest croat de Felip IV (V), que el catàleg el publica com a únic, potser se'n coneixen dos o tres exemplars més. Aquest té un punt després de REX, i és de les últimes encunyacions que es van fer de croats. Aquest croat pertany a l'època de l'Arxiduc (A . N . 14 "Monedes impossibles de la Guerra de Successió", p. 237-248. M. Crusafont.).